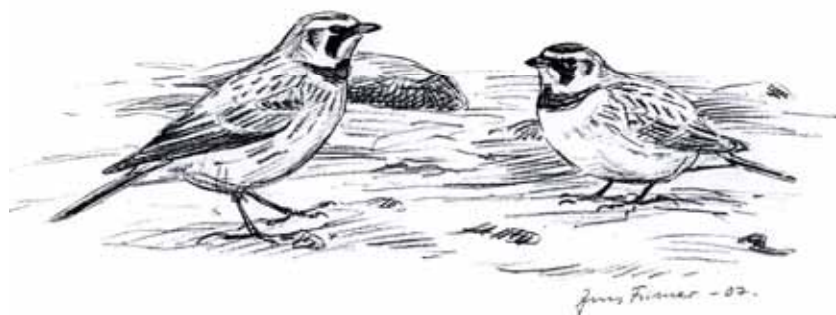

Hjejlen

Årgang 25 • Nr. 4
December 2007

Dansk Ornitologisk Forening - Nordvestjylland

HJEJLEN årgang 25 • nr. 4 • December 2007 MEDLEMSBLAD FOR DOF NORDVESTJYLLAND

Ansvarshavende redaktør: Thorkil Brandt • Tindbæk Byvej 30
(konstitueret) 8900 Randers • 8750 8040 • thorkilbrandt@mail.dk

Layout, grafik: Jan S. Kristensen • oz1iil@tdcadsl.dk

Tryk: A. Søe-Knudsen • lyn@langsom.dk

Tegninger for- & bagside: Jens Frimer Andersen • frufri@mail.dk

BESTYRELSE FOR DOF NORDVESTJYLLAND:

Per W. Buchwald (PWB) Nørresøvej 18, 8800 Viborg
Formand 8667 1638 • tromwald@post.tele.dk

Jan S. Kristensen (JK) Gyvelvænget 161, 7730 Hanstholm
Næstformand 9796 2456 • oz1iil@tdcadsl.dk

Ole Kristjansen (OK) Svinglen 66, 8800 Viborg
Kasserer 8667 3181 • oklab@post6.tele.dk

Ole Lilleør (OL) Baldersvej 19, 8800 Viborg
Sekretær 8662 8032 • lilleor@gmail.com

Thorkil Brandt (TB) Tindbæk Byvej 30, 8900 Randers
8750 8040 • thorkilbrandt@mail.dk

Robin Milner (RM) Wåleshøjen 3, 8800 Viborg
8667 5086 • robin.milner@sygeplejeskolen.com

Frits Rost (FR) Baldersvej 18, 8800 Viborg
8727 1011 • f.rost@mobilixnet.dk

Lars Mogensen (LM) Gl Viborgvej 13, 8830 Tjele
8665 3614 • nial8830@yahoo.dk

Henriette Tøttrup Madsen Savværksvej 14, 7870 Roslev
(HTM) 9759 7848 • henriemad@hotmail.com

KONTAKTPERSONER:

Revisor: Karsten Munch Andersen • Repræsentantskabsmedlemmer: PWB, OK. Suppleant: JK • Kontaktperson i DOFs hovedbestyrelse: Kurt Rasmussen • Ekskursioner: FR • Lokalrapport (FUGLE og DYR i Nordjylland): FR • Ungdomsudvalg: OK • Fugleregistrering: OL • Fri-luftsrådet + Grønt Råd: PWB, JK. Suppleant: OK • Fugleværnsfonden: Eyvind Lyngsie Jakobsen • Se desuden kontaktpersoner i kommunale grønne råd side 31.

INDHOLD

Redaktionelt	3	Referater	23
Nyt fra bestyrelsen	4	Kommende ture	24
Sædgæs i Nørreådal.....	5	Rød Glente, DATSY	26
Langs Elben på cykel	7	Punkttæller	28
General forsamling	15	Fra DOF til dig	30
Vedtægter	16	Meddelelser	31
Farveringmærkede Svaner	19		

Redaktionelt:

Som det sikkert er nogle bekendt er såvel den sædvanlige redaktør, som den sædvanlige layouter på langfart i skrivende stund. To af bestyrelsens medlemmer har derfor, for en stund overtaget disse tunge hverv. Det er to ydmyge amatører som har kastet sig over opgaven, så skulle resultatet ikke stå mål med anstrengelserne, ber vi læserne have forståelse herfor!

I dette nummer af Hjejlen har vi valgt at bringe Solvejg Knudsen og Lars Mogensens fremragende beskrivelse af en cykeltur langs Elben. Artiklen er lang men det er redaktionens opfattelse at den bør bringes i sin fulde længde i samme nummer da helheden derved bevares.

Generalforsamlingen og de vedtægter der her skal godkendes, fylder også en hel del, men skal med, hvis vedtagelsen skal være lovformelig i orden. Det er sikkert heller ikke skade til at få opfrisket det grundlag hvorpå foreningen arbejder.

Det fremtidige redaktionelle arbejde med Hjejlen vil fra nummer 2/2008 igen blive varetaget af Carsten Krog Pedersen.

Arbejdet som Layouter vil grundet Jørgen Peter Kjeldsens fremtidige status som **selvstændig**, søges udført af Jan S. Kristensen. Der vil stadig være en tæt kontakt til bestyrelsen da Thorkil Brandt som tidligere vil indgå i redaktionen sammen med ovennævnte.

Vi kan også med glæde oplyse at endnu en af områdets dygtige illustratore har indvilget i at bidrage til Hjejlen, nemlig Peter Christensen fra Ranum. Han samler gerne inspiration i vort område og ses tit ved vejlerne og Bulbjerg/Hanstholm. Det forventes at forside m.m. i Hjejlen 1/2008 vil blive illustreret af Peter.

På redaktionens vegne.
Jan S. Kristensen

Af Ole Lilleør

bestyrelsesmedlem i DOF-Nordvestjylland

Nyt fra bestyrelsen

Per Buchwald og Henriette Tøttrup Madsen fra lokalbestyrelsen har i november været til **fællesseminar med lokalafdelingerne**. Der blev udvekslet ideer og erfaringer med de andre lokalafdelinger og diskuteret muligheden for et øget samarbejde lokalafdelingerne imellem for at ruste os til tidens strukturændringer.

Der er godt gang i planlægningen af vinterens arrangementer. Fredag den 30. november holdt vi **julehyggemøde** på Søndermølle ved Viborg for alle medlemmer. Der var quiz og billeder af årets fugle. Den 24. februar afholdes den årlige **generalforsamling** ligeledes på Søndermølle. Som en opfølgning på DOF's vedtægtsændringer og vores egen lokalafdelings navneskifte og geografiske dækning, skal DOF Nordvestjylland også have nye vedtægter. Vi har haft dem oppe og vende i bestyrelsen, og på Generalforsamlingen den 24. februar skal de så til afstemning blandt jer medlemmer.

I skrivende stund afholdes der **møde for caretakere** og andre interesserede på Ørding Friskole. Thomas Vikstrøm og Timme Nygaard fra Fuglenes Hus fortæller om caretakerprojektet og om at tælle fugle.

Robin Milner trækker sig til februar fra bestyrelsen. Han har været med i mange år, og har i flere år stået for at planlægge

vores mange fugleture. Vi i bestyrelsen takker for hans indsats og ønsker ham held og lykke fremover. På generalforsamlingen skal der vælges et nyt medlem.

Fredningsudvalget følger de nye kommuners arbejde med miljøområdet. Der modtages mange afgørelser, men lagt det meste er uden fuglemæssig relevans. Vi holder dog øje med, hvad der sker i f.eks. Nørreådal og har også fokus på projektet med Rosborg Sø på grænsen til Finde-rup militære øvelsesterræn.

Lokalafdelingen har besluttet at oprette **fuglekurser for begyndere**. I foråret 2008 bliver det et fuglestemmekursus, og til efteråret måske et kursus i fugle ved sø og fjord. Fuglestemmekurset har tidligere været afholdt under AOF, men afholdes nu af lokalafdelingen selv. Underviser bliver Ole Lilleør fra lokalbestyrelsen. Se annonce andetsteds i bladet.

Det er vintertid og dermed også **punkttællingstid**. Bestyrelsen opfordrer alle interesserede til at melde sig til det nationale punkttællingsprogram. Har du et almindeligt kendskab til vinterens småfugle, og har lyst til at bidrage til overvågningen af dem, så meld dig. Se artikel andetsteds i bladet.

Af Thorkil Brandt

Foreløbig status over Sædgæssene i Nørreådal

Her ved begyndelsen til en ny vintersæson er det på sin plads med en foreløbig, kort oversigt over optællingerne af Sædgæs i Nørreådal gennem de seneste år.

Diagram 1 viser de kendte maksimumtal fra de seneste fem vintre. Tallene for 2002/03 og 2003/04 er forholdsvis beskedne. Det skyldes dog uden tvivl, at der i disse to sæsoner kun er foretaget uregelmæssige og ret tilfældige observationer.

Siden nytår 2005 er området imidlertid holdt under regelmæssig overvågning, ofte med flere ugentlige tællinger. Og det har vist sig, at Nørreådal mellem Øby, Løvskal og Årup er en meget stabil rastlokalitet for Sædgæs. Sædgæssene tilhører racen **Tajgasædgås**. Kun ved enkelte lejligheder er der set nogle få **Tundrasædgæs**, men de er karakteristisk nok altid set enten i racerene småflokke eller i selskab med Grågæs.

Man antager, at stort set alle de Sædgæs, der ses på rastepladserne i det nordlige Jylland, yngler i Nordskandinavien.

De skandinaviske Sædgæs har været i støt tilbagegang gennem de seneste mange år, bestanden tæller nu kun få tusinde fugle. På tilsvarende måde ses der nu også generelt færre Sædgæs på de nordjyske rastlokaliteter end tidligere. Ikke mindst derfor er det af stor betydning at pointere, at der nu er dokumentation for, at Nørreådal er et af vigtigste rastområder for Sædgæs i det nordlige Jylland.

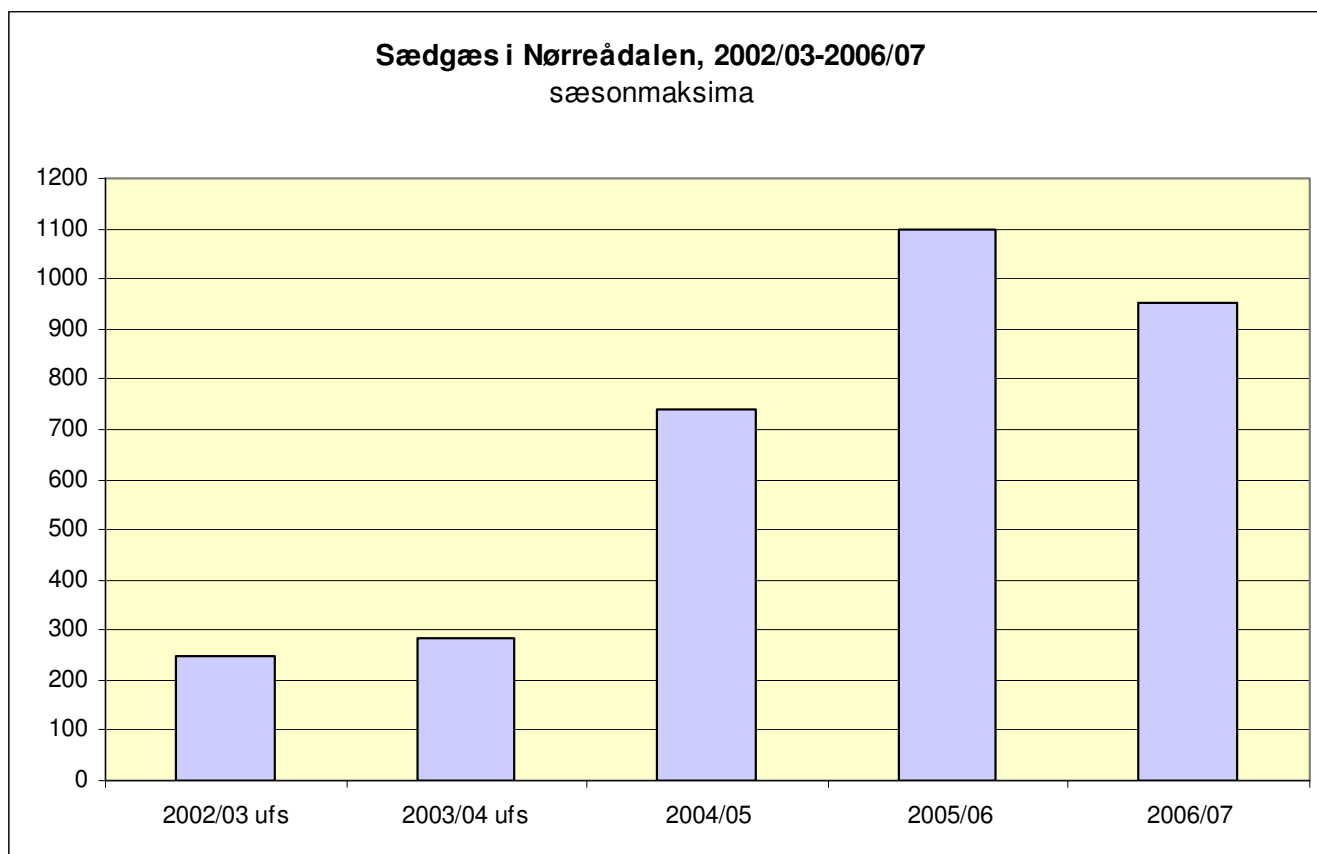
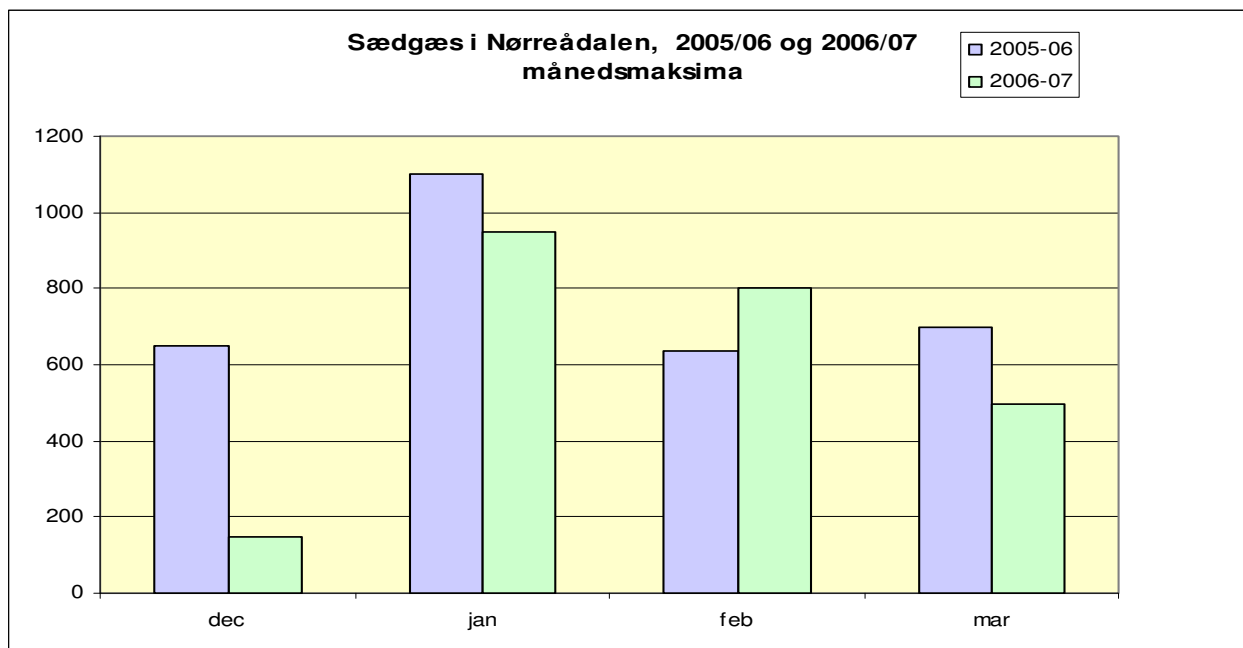

Diagram 2 viser maksimumtal pr. måned i de seneste to vintre.

Det fremgår bl.a., at Sædgæssene i disse sæsoner først er ankommet i december. I modsætning hertil er der i denne vinter (2007/08) allerede på nuværende tidspunkt (primo november) flere gange set småflokke af Sædgæs i Nørreådal. Den første lille flok blev set allerede den 26. oktober. Lad os håbe, at det er et godt varsel for endnu en god Sædgæs-sæson i Nørreådal.

DOF Nordvestjylland arrangerer fuglestemmekursus i Viborg 2008:

Lær fuglesangen at kende

Få sat navn på fuglestemmerne. Vekslede mellem kursusaftener og fugleture gennemgår vi fuglesang og kendetegn hos en række af vore almindelige sangfugle. Vi starter i marts, hvor et overskueligt antal arter synger, og tager fat på resten, som foråret skrider frem - og slutter en lun majaften i mosen med et kor af Nat-tergale! Kurset henvender sig til begyndere.

Kurset starter i midten af marts og slutter i maj, og inkluderer otte mødeaftener og fire fugleture. Kurset arrangeres af DOF Nordvestjylland og afholdes i Viborg, alle er velkomne – også ikke-medlemmer. Kursusprisen er 450 kr. Tilmelding sker til undertegnede.

Ole Lilleør
Baldersvej 19
8800 Viborg
Tlf. 86 82 80 32
lilleor@gmail.com

Cykeltur langs "Naturerlebnis Elbe". 9-14 juli 2007

Tekst og fotos:

Solvejg Knudsen og Lars Mogensen.

At tage på en cykeltur langs Elben er en fantastisk naturoplevelse. At begive sig ind i dette gamle grænseland mellem det gamle Øst- og Vesttyskland, er en rejse ind i et ukendt stykke Tyskland, et stykke intakt natur. Idylliske landsbyer, gamle kulturrenge og masser af plante- og dyreliv. Dette var målet for en rejse, som blev introduceret gennem en artikel i "Fugle og Natur" 2004/2, Jesper Tofft: "Overdådigt fugleliv langs Elbens bredder".

Det er muligt at cykle langs Elben, idet der er anlagt cykelruter langs både den sydlige og nordlige del af Elben. Ikke alle ruterne er lige velegnede at cykle på, men dog passable. Indimellem kan der være lukket for videre kørsel, idet der arbejdes på at udbedre nogle af digerne, grundet den store sommeroversvømmelse i 2003. Vi måtte således ud på en mindre omvej, men her var der også en del at se på. Andre strækninger, især der hvor Elben er mere syd/nord gående, (Syd for Havelberg) var visse af strækningerne vanskelig gjort af, at det kun var muligt at cykle på de græsklædte diger. Andre steder var cykelstierne belagt med gamle fliser med aflange huller, som rystede én godt igennem. Disse belægnings er lavet tilbage i det gamle Østtyskland, og var dengang ikke anlagt som cykelstier, men formentlig til rekognoscering langs grænsen med motorkøretøjer. Langs strækningen ses da også en del af de gamle grænsetårne, som i dag bliver brugt som fugletårne, eller blot som vartegn fra forgangne tider.

Et typisk landskab langs Elben er de afgræssede enge med mange gamle ege og piletræer.

Flere af disse træer har opnået en alder af hen ved 300 år, og har haft den funktion af skabe læ for kvæget, og samtidig har pilegrene været anvendt til indhegning på arealerne og i landsbyhaverne.

Inden man evt. tager sin egen cykel med i bil eller tog, kan man overveje, om man ikke skulle leje cyklen hos en lokal cykeludlejer. Det var det, vi gjorde. I forvejen havde vi valgt at tage toget og benytte en såkaldt DSB Orange billet, som koster ca. 500 kr. Bjerringbro-Hamborg tur/retur. Dette betyder dog lidt togsift undervejs, men ville have været endnu vanskeligere med en cykel. Derfor valget af en cykeludlejer, hvilket var ret dyrt, men til gengæld kan man hjemmefra aftale, hvor cyklen skal afhentes, og hvor den skal afleveres. Ret bekvemt.

Undervejs på cykelturen overnattede vi på de lokale Gasthäuser, eller hos private værelsesudlejere, som der er en del af undervejs, så dette var ikke nødvendigt at planlægge hjemmefra. Det fungerede fint.

Det at cykle er en glimrende måde at opleve naturen og fuglene langs Elben på, man ser rigtig mange fugle undervejs og ikke mindst hører man rigtig mange, f.eks. pirolerne. Vi havde dog ikke de bedste vejrbetingelser, idet det regnede en hel del undervejs, op mod 3/4 af turen!

Men vi så og hørte mange fugle undervejs, og det var især overraskende og glædeligt med de mange røde glenter, af hvilke vi til trods for vejret så hen ved 120 forskellige individer undervejs på turen. Men der var også meget andet at se.

Efter ankomst til Boizenburg den første aften, gik vi en tur langs et dige syd for byen, en ca. 1 km. lang strækning, og her hørte vi bl.a. 9 græshoppesangere. På samme strækning næste morgen hørtes de første 3 piroler i de gamle piletræer.

Efter den første overnatning i Boizenburg, hvor vi gennem det åbne soveværelsesvindue i øvrigt kunne høre både engsnarre og græshoppesanger synge, tog vi på en lille morgentur i byen.

konstant. Vi så og hørte hurtigt de første røde glenter og piroler, mens vi cyklede på norddiget langs Elben. Men den store overraskelse var nok, da svalehalen pludselig dukkede op. Vi vidste godt, at den skulle være at finde langs Elben, men at skulle se den bare efter 1 times cykeltur, det var en dejlig overraskelse. En særdeles flot sommerfugl, som vi skulle se flere af undervejs på turen langs Elben de kommende dage

Her var det overraskende så mange husrødstjerner, som kunne ses og høres i haverne. En snes eller flere, bare på den lille tur (1 km). Overalt vimsede de rundt i haverne og langs vejkanterne. De grå fluesnappere var også rigt repræsenterede med næsten ligeså mange fugle.

Et lokalt storkepar var at se og de første syngende gulrisker kunne iagttages. En god begyndelse!

I den følgende tekst vil vi kort beskrive de naturoplevelser, vi havde undervejs på de daglige ruter, og til sidst følger en mindre artsliste over de fugle og andre dyr, vi fik set undervejs.

Tirsdag d. 10 juli tog vi af sted fra Boizenburg mod Dömitz i opklarende og diset solskinsvejr. Noget vi havde ventet på siden ankomsten, hvor det havde regnet

En af de svalehaler vi så undervejs på vores tur langs Elben.

Derudover var det også overraskende så mange røde glenter vi kunne se, samt store langs digerene. Indimellem var det nærmest uundgåeligt at køre "ind i" de fouragerende storke. Ganske hyggeligt!

Til trods for kraftige regnbyger med hagl og torden om eftermiddagen, var der hele tiden noget at se, og igen og igen må vi af cyklerne for lige at tjekke de røde glenter for evt. sorte glenter (som vi så en pæn del af!), få et kik på de flotte piroler, og hvad der nu ellers dukkede op af fugle undervejs. Men det er også på den måde, man ser allermest, dette at give sig tid og hele tiden være opmærksom på nye oplevelser med fuglene, insekterne og oplevelsen af det flotte landskab undervejs.

Landskabet er præget af mange afgræssede enge med gamle ege og piletræer, hvilket skaber et meget flot englandskab, som vi ikke kender det hjemmefra. De gamle træer er nyttige for de græssende dyr på varme sommerdage, samt i silende regn, og har formentlig fået lov til at stå af samme årsag. De er samtidig en ynglelokalitet for piroler, fiskeørne, de røde glenter og havørnen, især når de forefindes i større grupperinger.

Onsdag d. 11 juli tog vi fra Dömitz til Rühstedt. Efter et par timers opholdsvej regnede det fra kl. 11.00, vi blev våde, men videre til storkebyen Rühstedt, det ville vi!

Undervejs mange røde glenter (48) - til sammenligning antalsmæssigt set, så vi på samme strækning bare 8 musvåger. Desuden syngende gulirisker i de fleste små landsbyer, vi passerede. Pludselig dukkede en lille skrigeørn til vores store overraskelse op over vores hoveder. Den gav lidt opvisning og fløj videre ud mod Elben, hvor den forsvandt af syne.

Igen sås hvide storke flere steder undervejs på vores tur langs diget, ofte i meget idylliske omgivelser på gamle gårde.

En Storkerede på taget af gammel lade nær Bälöw

Flere af rederne var temmelig store og derfor formentlig benyttet gennem mange år. Ved færgelejet nær Mödlich sås pludselig 2 unge havørne lette fra Elbens bredder. Endnu en af de mange oplevelser på turen som lavede op i regnvejret, og som vi ikke ville have været foruden.

Når man endelig kommer forbi nogle af de skove, som også findes langs Elben, er der chance for at opleve lille flagspætte, som vi da også kortvarigt så et par stykker af. Ved ankomsten til Rühstedt sås med det samme storkereder med store unger. Men de var vist lige så misfornøjede med det regnfulde vejr, som vi var, ungerne stod eller sad smaskvåde og helt stille i deres rede med dryppende næbspidser.

Vi besluttede at tage 2 overnatninger i byen og samtidig finde et sted at sove for natten med stork på taget. Det var ikke svært, og vi fandt således et hyggeligt sted med udsigt til en rede på østgavlen af huset. På den anden gavl var endnu et storkepar, så altså 2 beboede reder på samme tag!

Vi fik nogle hyggelige snakke med den kvindelige ejer af den lille gård de næste par dage. Hun kunne bl.a. berette om tiderne i det gamle DDR og om de ændringer, som var sket siden da. Hun havde stadig et gammeldags landbrug med høns, nogle få grise, samt en meget flot køkkenhave med en mindre frugtplantage, hvor en ko gik og græssede. Her fortalte hun om en slørugle i hendes lade. Det var da også et rigtigt sløruglested, og der gemte sig formentlig også en del slørugler i de gamle lader på de gårde, vi kom forbi.

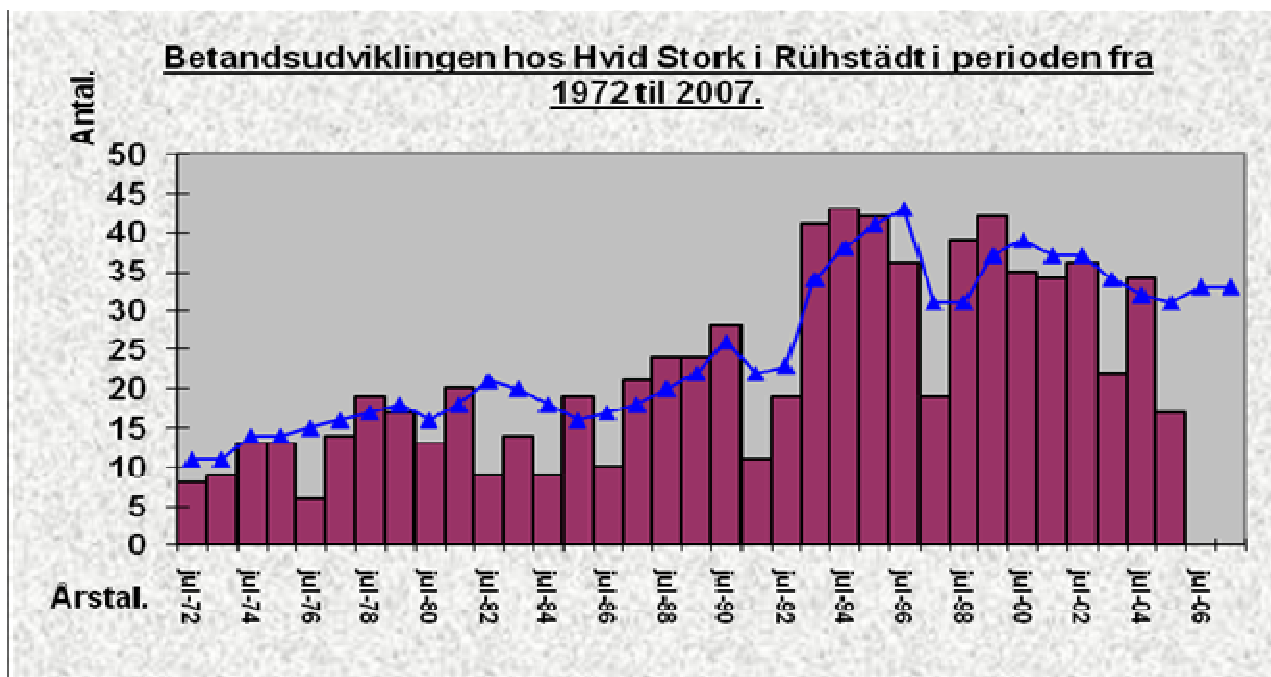

Unge røde glenter sås en del steder, og ligesom denne sad de og tiggede føde af deres forældre.

Torsdag d. 12 juli regnede det stort set hele dagen. Så vi tog som aftalt en pause-dag i byen med små afstikkere rundt i og omkring Rühstedt.

Lige uden for byen ville vi ned til det område hvor de fleste af de hvide storke fra byen har deres foretrukne fourageringssted. Vi gik langs med skoven lige sydvest for byen. I det våde og regnfulde vejr var der kun få fugle at se og høre, så en syn-gende flodsanger i en rapsmark overras-kede lidt.

Men det var ikke muligt at komme videre hen mod de formodede våde enge vest for byen. Her var der nemlig masser af grave-maskiner som arbejdede på at anlægge et nyt og forbedret dige længere inde på en-gene. Dette var lidt trøstesløst at se på; arbejdende maskiner over det hele, hvad skulle det nu gøre godt for midt i dette storkeområde? Men der var vel en me-ning med galskaben, idet det nye dige for-mentlig vil betyde et endnu vådere eng-areal til glæde for bl.a. storken i området. Men ellers må det siges, at arealerne om-kring Rühstedt virkede overraskende in-tensivt drevne med især mange majs-mar-ker. Desuden var der voldsomt store el-ledninger tværs indover de nordlige enge og så lige alt denne her byggeaktivitet. Så vores idylliske forestillinger om storke-byens omgivelser led lidt af et knæk. Det virkede ikke som et decideret veleg-net storkeland, men man er vel internati-onalt set forpligtet til at opretholde en livskraftig storkebestand i området? Rühstedt er den landsby i Tyskland, hvor der yngler flest storke, og i 1996 blev den årets storkeby med dengang 44 par. Så igen, mon ikke der er en mening med gal-skaben med anlæggelse af dette nye dige, foruden dette at ville beskytte befolkning-en mod yderligere oversvømmelser?

Den stiplede blå linie angiver antal ynglende storkepar i Rühstédtt i perioden fra 1970 og til og med 2005., og antal ynglepar ses ud fra den højre akse. I den sammenhæng kan det oplyses at der i 2006 og 2007 er registreret 33 par begge år.

De røde søjler angiver antallet af udflyjende unger fra Rühstédtt, og antallet skal genkendes ud fra den venstre akse.

Derudover findes der i nabobyerne Wahrenberg 19 par, og i Werben 14 par.

En lille rundtur senere på dagen til Bälów og øst herfor i småregn gav også nogle interessante iagttagelser. Bl.a. sås lidt flere rødryggede tornskader end vi ellers havde været forventet med, og det skulle senere vise sig at være starten på langt flere på den sidste dagstur videre langs Elben næste dag. Lille flagspætte viste sig igen for det skarpe øje. Åbenbart er det godt at cykle foran, der ser man mest!

Under en mindre opklaring sås derudover et par svalehaler og den meget flotte hvide sommerfugl *Melanargia galathea* i flere eksemplarer på blomster sammen med gul hø-sommerfugl.

Fredag d. 3 juli gik det videre fra Rühstédtt til Stendal, som var turens endemål.

Det blev en dag i relativt varmt og solrigt vejr, som startede helt formidabelt. Vi var lige kommet ud af byen, og måtte herefter op på kanten af diget. Så snart vi nåede op på digekronen, oplevede vi indenfor de næste 3 minutter 1 fiskeørn, 1 syngende pirol, 3 røde glenter, 1 sort glente og 1 jagende lærkefalk. Alt sammen nogle få hundrede meter nord for det sted, hvor vi på en lille tur den foregående aften havde set 2 gamle havørne raste i nogle gamle ege.

Denne dag bød godt nok på lidt færre røde glenter end vi var vant til, men så kompenserede nogle sorte glenter for det. Derudover begyndte de rødryggede tornskader at vise sig for alvor, i alt ca. 60 fugle undervejs på denne tur, en strækning på ca. 60 km. Nogle steder sås endog ret tætte bestande, og hele tiden holdt vi øje med, om der skulle være høgesangere imellem. Men vi så desværre kun en enkelt, selvom de skulle yngle i relativt pænt antal i området.

Vi hørte rigtig mange klokkefrøer på denne strækning. De havde fundet frem til de små oversvømmede arealer, regnen havde skabt i løbet af sommeren. De kvækkede lystigt, og det var herligt at opleve et par strandskader, samt et andet sted en tinksmed, gå fødesøgende rundt i et sådant oversvømmet areal blandt snesevis af kvækkende klokkefrøer. I hvert fald ikke noget vi havde oplevet før.

Undervejs nye havørne, gulirisker, traner, græshoppesangere, grønspætter, røde glenter, piroler med mere.

Som rosinen i pølseenden sås en toplærke i Stendal.

En flot afslutning på en tur langs Elben, som kan anbefales. Selv har vi talt om, at det ville være helt oplagt at tage hertil nogle dage i maj. Sikke et leben her må være!

Artsliste på turen til Elben af de arter, som for os er forekommet mest nævneværdige

9/7-07

Boizenburg-Gothmann Grøn rute lige uden for Boizenburg. Strækning 1 km. 20.00-21.30 Regn fra ankomst.

Hvid stork 1 par med 4 juv. På rede. Gothmann by. Græshoppesanger 9 sy. Rørsanger 4 sy. Grå fluesnapper 1 ad. + 1 juv. Tornirisk 2 Sangdrossel 2 sy. Fiskehejre 8, Stillits 2,

Havesanger 1 sy. Sjagger 4, Musvåge 5, Tårnfalk 1 ved redekasse på gammelt østtysk grænsetårn. Knopsvane med 7 juv. Ved lille vandfald! Rørspurv 15, Sortkrage 8, Mudderklire 1, Husrødstjert 5.

2007/4

Boizenburg 10/7-07. Morgenobs i byen. 1 km.

Grå fluesnapper 15+ En del rundt langs alleerne. Bjergvipstjert 2, Korttået træløber 2
Træløber 2, Husrødstjert 20+ Ganske almindelig. Græshoppesanger 1 sy. Kl. 4.00
Engsnarre 1 sy. Kl. 4.00 hørt fra åbent vindue i Boizenburg. Gulirisk 1, Hvid stork 2 ad
+ 4 juv. På rede. Samme som i går! Grønspætte 1 hørt.

Boizenburg-Dömitz 10/7-07. 7.30 - 15.00 Strækning ca. 70 km. Regnbyger om eftermiddagen.

Tårnfalk 14. Fordelt= 1+1+6+1+2+2+1. Pirol 1 sy (9.00)+1 hun+1 sy. (9.22) +1 sy (9.30) +1
(14.15 Gross Kuhren.) +1 sy. (18.00) Bynkefugl 1,
Rød Glente 1 (9.12) +2 (9.48) +5+2+2(10.25) +1+3+2+1 (stipelse)+1+3+1+1+2+1+1+2
Græshoppesanger 2 sy.+1 sy.+ 1 sy.+ 2 sy.+ 2 sy. Grågås 15 + 50
Hvid stork 2+ 4 juv. + 1 par med 3 juv.+ 1 rest. +3 juv. På rede + 7 på hømark +1 rede
med 4 juv (Neu Garge) + 1 par + 2+2+1 par med 4 unger(14.15, Vockfey.) + 2(Bitter)+2+ 3
juv på
+ 2 med 5 juv. rede(Strachau.)
Vibe Mindst 2500 i flok langt ude mod syd, (nær Wehningen.).Kærsanger 4 sy+2 sy
Sivsanger 1 sy + 1 sy +1sy, Stor regnspeve 1, Hortulan 1 sy. (Nær Dömitz.)
Gulirisk 1 sy (Stipelse.)+1 sy. Dömitz.Husrødstjert 25+ I alle landsbyer.
Fiskeørn 1 overflyv. 11.37 (Stipelse.), Rørhøg 1 han (14.25)Vagtel 1 sy. (14.25 ved
Wockley.)
Savisanger 1 sy 1 sy. Lige før Dömitz. Vest for broen på nordsiden af Elben.
Rødrygget tornskade 2 han+1hun, Bomlærke 2 sy.
Trane 2 flyvende mod øst. (Nær Rüterberg.)
Svalehale 1 (9.40) + 1 (9.44) langs diget.

Dömitz –Rühstedt. 11/7-07. 9.00-17.00. Regn fra kl. 11.00.

Rød glente 1+1+1 med 3 juv.(Kietz.) +1+1+1+1+5+1+1+4+2+1+3
juv+1+1+2+1+3+2+1+2+2+1+1+2+1+1 =I alt 48 , Sort glente 1 (10.07.)
Hvid stork 1 ad. (Gawitz) + 2 ad. på rede (Läntz) + 1 rede med 1 juv. + 1+1+1 par m. 4 juv.
(Wootz) +2 ad (Lütkenwich) +1 par 2 juv. (Cumlosen.) + 2
Gulirisk 4 sy + 6 sy.(Cumlosen) + 3 (Hinsdorf) +1 sy (Bälow) + 1 sy (Rühstedt)
Grå fluesnapper 3+2+2+2+1, Engsnarre 1 sy. (9.35), Kærsanger 1 sy+1 sy+ 2 sy
Græshoppesanger 1 sy+ 1 sy, Rørsanger 1 sy., Bomlærke 2 sy + 2 sy.
Grågås 500. (Nord for Schnackenburg.), Lille skrigeørn 1 ad. (kl. 10.10 ved Klein
Woortz)
Musvåge 2+1+2+1+1+1, Tornsnager 3 sy + 2 sy + 2 sy + 1 sy., Gulbug 1 sy.
Havørn 2 juv lige efter Mödlich, ved færgestedet, syd for Lenzen., Tårnfalk 1+2+2,
Ravn 7, Halemejse 3, Kernebider 2, Sjagger 2+2+1, Skovsanger 1 sy. Øst for Dömitz.
Grønspætte 1+1, Lille flagspætte 1 set i skoven ved Scarleuk., Admiral 5

HJEJLEN

Rühstedt 11/7-07 (18.00-) Regnvejr.

Gulirisk 1 sy + 1 sy., Hvid stork 32 par

Rühstedt 12/7-07. 9.15 – 11.00) Rundtur i området, langs skovkant uden for byen.

Flodsanger 1 sy. (I rapsmark!), Gulirisk 1 sy ved kirken., Grønspejle 1 hørt
Rød glente 3, Gulbug 1 sy, Grå fluesnapper 12+, Græshoppesanger 1 sy, Huldue 1 over
Isfugl 1 i slotssøen ved Rühstedt, Musvåge 1

Hvis stork 7 Fo. Bevægelser mod sø i retning af Elb-deltaet.

Rühstedt-Bälow 12/7-07. 14.30-18.00 Overskyet, småregn, med en ½ times ophold.

Gulirisk 1 sy. (Bälow)

Hvid stork 1 par med 2 juv på rede i Bälow + 1 over sydøst herfor, samt 1+1+3+2+1

Rød glente 2+1+2+1+5+3 juv +1+1, Musvåge 1+2+1+2

Lille fluesnapper 1 i skoven nord for Gnevsvorf, Pirol 1 sy +1sy + 2-3 juv. kaldende.

Havørn 2 ad ved broen sø. for Gnevsvorf., Rødrygget tornskade 1 par + 1 par + 1 han
+1 han, Grågå 430 + 200, Vibe 300, Gul vipstjert En hel del!

Træløber 1, Skovpiber 6 Familieflok, Skarv 10, Grønspejle 1+1+1

Høsommerfugl 3, Svalehale 2 (En ret lys, en hun.), Melanargia galathea 3

Rühstedt 13/7-07 til Stendal (9.25-18.00)

Pirol 1 sy (9.30)+1 han med stor larve(10.45)+1 sy. (11.10)+1 sy. (11.35.)+1 sy
(13.50)

Rød glente 1 (9.30)+2 (9.31)+1 (9.40)+1 (10.00)+2+1+2+1(14.10.)+1+1+1(16.15.)
= I alt 14 fugle, Fiskeørn 1 (9.30), Sort glente 1 (9.31)+1(10.35)+1+1(Arneburg.)

Tårnfalk 1 (9.32.)+2+1+2+2+1+2+2+1+2+ 1 par på kirken midt i Stendal.

Lærkefalk 1 mod vest (9.32), Bysvale 70 par på broen Gnevsvorf.

Musvåge 1+1+2+1+2+1, Flodsanger 1 sy. (10.10) ved Abbendorf, Halemeise 4

Rørhøg 1 han, Hvidklire 1, Ravn 2+2

Rødrygget tornskade 2+2+2+1+2+3 juv + 1 han + 1 hun + 1+1+11+4+2+2

(14.00)+3+ 7 par fra Arneburg til Billberge, strækning 5 km + 2+2+1+2+1 inden
Stendal = i alt ca 60 R.T.

Høgesanger 1 i læhegn., Græshoppesanger 1 sy (10.45)+1 sy (11.30)+1 sy +1 sy +1
sy (13.10)+1 sy +1 sy+1 sy = i alt 8 sy. Grågå 150 + 500 +100

Trane 29 højt mod sydvest over Werben.

Havørn 2 ad. (10.25 Lige øst for Abbendorf langs flodbreden) + 1 juv. (11.00 Neu
Werben.), Hvid stork 3 fo. (Overfor Dahlen) + 1 par (Sandau) + 1 overflyv. (13.50)
+ 1 of (13.55) + 2 (Stendal)

Strandskade 2 Gik på oversvømmet areal på kulturmark, vadende rundt i syngende
klokkefrøer!

Gulirisk 3 sy. (Sandau) + 2 sy + 1 sy(Øst for Arneburg) + 1 sy + 1 sy + 1 sy
(Billinge)

Vagtel 1 sy + 1 sy vest for Kienheide skoven + 1 sy (16.15) + 1 sy + 1 sy + 1 sy, i alt = 6 sy., Fjordterne 1 fo. Ved færgeovergangen syd for Arnedal.

Mudderklire 1 ved Sandau.,

Bynkefugl 2 varslende. Ikke mange!

Svaleklire 1 fo. På oversvømmet areal sammen med en del kvækkende klokkefrøer!

Rørsanger 1 sy. Nord for Arneburg (16.00) + 1 sy + 1 sy

Grønspætte 1+2, Toplærke 1 (Stendal kl. 19.00),

Sivsanger 1 sy. (Abbendorf.)

Klokkefrø 100+ Hørtes første gang syd for Sandau og herefter hyppigt i små oversvømmede markarealer, samt i grøfterne.

Svalehale 1 (11.00, New Werben) på slået græs på selve diget..

Generalforsamling i DOF-Nordvestjylland

Søndag 24.februar 2008 kl. 12.00

Søndermølle v. Viborg

Dagsorden iflg. DOFs nye vedtægter:

- 1.Valg af dirigent**
- 2. Beretning om lokalafdelingens virke i 2007**
- 3. Fremlæggelse af revideret årsregnskab til godkendelse**
- 4. Fremlæggelse af budget til godkendelse**
- 5. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter (på valg er: Lars Mogensen, Jan Kristensen, Per W.Buchwald og Robin Milner – sidstnævnte ønsker ikke genvalg)**
- 6. Valg af revisor**
- 7. Valg af medlemmer til DOFs repræsentantskab (kun i ulige år)**
- 8. Forslag fra medlemmerne**
- 9. Eventuelt – herunder diskussion af DOFs nye standardvedtægter for lokalafdelingerne (se nye vedtægter på næste side)**

Vi regner med at afslutte mødet med en masse fine digitale fugle- og naturbilleder

Lokalafdelingen er vært ved en beskeden frokost m. øl og vand ved mødets start samt – under mødet kaffe + the med kage.

I forbindelse med generalforsamlingen er der ekskursion til området ved Ødalen/Bruunshåb med mødetid og –sted kl. 10.00 ved Søndermølle.

Fine muligheder for Isfugl, Vandstær, Bjergvipstjert, Ravn og Sortspætte.

Standardvedtægter for DOF's lokalafdelinger

Vedtægter for DOF Nordvestjylland

§ 1 Navn og formål

Lokalafdelingens navn er Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling for Nordvestjylland.

I daglig tale benyttes det forkortede navn DOF Nordvestjylland.

Stk. 2 DOF Nordvestjylland er oprettet af Dansk Ornitologisk Forening (DOF) for at fremme foreningens formål lokalt. Foreningen har som formål at fremme kendskabet til og interessen for vilde fugle og naturbeskyttelse.

DOF arbejder i Danmark og internationalt for:

- formidling af fugleoplevelser i naturen
- indsamling og udbredelse af viden om fugle
- beskyttelse af fugle og forbedring af deres levesteder
- medlemmernes deltagelse i foreningens aktiviteter

§ 2 Hjemsted

Lokalafdelingens hjemsted er Viborg kommune.

Stk. 2

Lokalafdelingens område omfatter følgende kommuner: Thisted, Morsø, Skive og Viborg.

Lokalafdelingens geografi kan ændres ved beslutning i DOF's øverste myndighed, repræsentantskabet.

§ 3 Medlemmer og aktiviteter

Medlemmer af lokalafdelingen er de medlemmer af DOF, der har folkeregisteradresse i de under § 2, stk. 2 nævnte kommuner, med mindre de pågældende har skiftet lokalafdeling efter de regler, der er fastsat herfor i DOF's vedtægter.

Stk. 2

Alle medlemmer af DOF Nordvestjylland har stemmeret og er valgbare.

Stk. 3

Alle medlemmer af DOF har adgang til lokalafdelingens arrangementer. Disse bekendtgøres i landsforeningens og lokalafdelingens medier.

§ 4 Generalforsamlingen

Generalforsamlingen er lokalafdelingens øverste myndighed.

Stk. 2

Ordinær generalforsamling afholdes hvert år inden udgangen af februar måned. Indvarsling sker mindst fire uger forinden i landsforeningens og lokalafdelingens medier. Dagsordenen skal omfatte følgende:

1. Valg af dirigent.
2. Beretning om lokalafdelingens virke
3. Fremlæggelse af revideret årsregnskab til godkendelse
4. Fremlæggelse af budget til godkendelse
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter
6. Valg af revisor
7. Valg af medlemmer til DOF's repræsentantskab (i ulige år)
8. Forslag fra medlemmerne
9. Eventuelt

Stk. 3

Forslag skal fremsættes skriftligt og begrundet over for bestyrelsen senest tre uger før mødets afholdelse. Den samlede dagsorden med indkomne forslag offentliggøres i et af lokalafdelingens medier senest to uger før.

Stk. 4

Alle afstemninger på generalforsamlingen foregår skriftligt, hvis blot ét medlem ønsker det. Beslutninger træffes med simpelt flertal. Ændring af lokalafdelingens vedtægter i overensstemmelse med § 7 kræver dog et flertal på mindst 2/3 af de fremmødte medlemmer.

Stk. 5

Medlemmer af bestyrelsen vælges for to år ad gangen. Halvdelen af bestyrelsen er på valg i ulige år, den anden halvdel i lige år. Ved ulige antal bestyrelsesmedlemmer vælges 1 mere end halvdelen i ulige år. Kandidater til lokalafdelingens bestyrelse opstilles af denne eller ved skriftlig indstilling fra mindst fem medlemmer.

Stk. 6

Suppleanter indtræder i den resterende valgperiode for det medlem af bestyrelsen, som de erstatter.

Stk. 7

Lokalafdelingens formand er født medlem af repræsentantskabet.

Stk. 8

Der skal afholdes ekstraordinær generalforsamling hvis det kræves af:

- A DOF's hovedbestyrelse;
- B Lokalafdelingens bestyrelse;
- C Mindst ti medlemmer af lokalafdelingen, der afleverer skriftlig, begrundet henvendelse herom til bestyrelsen.

Ekstraordinær generalforsamling indvarsles som efter stk. 2 og 3. Kan tidsfristen ikke overholdes, skal samtlige medlemmer af DOF Nordvestjylland indvarsles pr. brev eller mail. Ekstraordinær generalforsamling skal afholdes inden 3 måneder efter, at kravet er fremsat.

Stk. 9

Referatet fra generalforsamlingen offentliggøres i et af lokalafdelingens medier og sendes til DOF.

§ 5 Bestyrelsen

Bestyrelsen består af 5-9 medlemmer. Bestyrelsen konstituerer sig efter generalforsamlingen med mindst formand og kasserer, der ikke kan være samme person.

Stk. 2

Der kan vælges 2-5 suppleanter til bestyrelsen

Stk. 3

Bestyrelsen kan nedsætte udvalg og grupper efter behov. Desuden kan bestyrelsen udpege enkeltpersoner til at varetage lokalafdelingens interesser i specifikke sager. Bestyrelsen udpeger en kontaktperson til de enkelte udvalg og grupper. Disse kontaktpersoner refererer til bestyrelsen.

Stk. 4

Bestyrelsen sørger for rettidig afholdelse af generalforsamling.

Stk. 5

Bestyrelsen er ansvarlig over for DOF's hovedbestyrelse og repræsentantskab for overholdelse af foreningens vedtægter, formål, trufne beslutninger og lokalafdelingens regnskab. Ved grov tilsidesættelse heraf kan lokalafdelingens bestyrelse afsættes af foreningens hovedbestyrelse, der herefter indkalder til ekstraordinær generalforsamling.

Stk. 6

Bestyrelsen skal inden 14 dage efter ordinær generalforsamling indsende lokalafdelingens beretning og det reviderede regnskab til DOF.

Stk. 7

DOF's hovedbestyrelse kan fastsætte krav til lokalafdelingens bestyrelse om indberetning af regnskabsoplysninger.

Stk. 8

Bestyrelsens kasserer sikrer, at der ved årets slutning afleveres regnskab, herunder fra grupper og udvalg.

Stk. 9

Lokalafdelingens regnskabsår følger kalenderåret.

Stk. 10

Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede. Afgørelser træffes ved almindeligt flertal.

Stk. 11

Der føres referat fra bestyrelsens møder.

§ 6 Tegningsret

Udadtill tegnes DOF Nordvestjylland af formanden, henholdsvis kassereren, i forening med to medlemmer af bestyrelsen.

§ 7 Vedtægtsændringer og opløsning af lokalafdelingen

Vedtægternes §§ 1–7 kan kun ændres af DOF's repræsentantskab.

Stk. 2

Vedtægtsændringer i øvrigt kan kun beslattes i det omfang, de ikke er i strid med DOF's vedtægter og beslutninger truffet af DOF's repræsentantskab.

Stk. 3

Hovedbestyrelsen påser, at lokalafdelingens vedtægter opfylder disse krav, hvorfor vedtægtsændringer besluttet af lokalafdelingen først træder i kraft, når de er godkendt af HB.

Stk. 4

Lokalafdelingen kan ikke træffe afgørelser i strid med beslutninger truffet af DOF's repræsentantskab eller hovedbestyrelsen.

Stk. 5

Opløsning af DOF Nordvestjylland finder sted på en af DOF's hovedbestyrelse indkaldt ekstraordinær generalforsamling i lokalafdelingen og kræver et flertal på mindst 2/3 af de afgivne stemmer.

Stk. 6

I tilfælde af DOF Nordvestjyllands opløsning tilfalder lokalafdelingens formue Dansk Ornitologisk Forening.

Af Thorkil Brandt

Farveringmærkede svaner

En kærkommen sidegevinst, når man optæller vinterens store flokke af svaner og gæs er, når man opdager fugle med farvehalsbånd. Har man opdaget sådan en fugl, så gælder det om at holde tungen lige i munden; for nu skulle man svært gerne have aflæst ringens kode.

I vinteren 2006-07 er der set flere farvemærkede svaner i Nørreådalene, Skalsådalene samt i enge og vådområder i omegnen. Her er lidt om nogle af dem:

Sangsvane blå 7S98

Den 7. november 2006 aflæste Lars Mogens en Sangsvane med blå halsbånd i Nørreådalene ved Vejrumbro; den havde nummer 7S98. Og han fik hurtigt respons fra Ringmærkningsafdelingen på Zoologisk Museum.

Her følger en gennemgang af de data, der findes på fuglen:

1999: Sangsvanen, som er en han, blev ringmærket som stor unge den 30. august 1999 i det sydlige Finland i et område, som hedder Ikaalinen, beliggende mellem Turku og Pori. Fuglen var altså i november 2006 ca. 6½ år gammel.

2000: Næste gang vi støder på vores Sangsvane er i maj 2000, den er nu blevet 1 år gammel. Den aflæses den 16. maj ved Kauhajoki ikke så langt fra den finske vestkyst, 200 km nord for mærkningsstedet. Vi ved intet om, hvor fuglen har holdt vinter. Men tilbage i sit hjemland er den altså søgt lidt længere nordpå end sit fødested.

2001: I perioden 19.-28. maj bliver 7S98 aflæst 5 gange ved Kruunupyy (Kronoby) ved den finske vestkyst, yderligere 100 km nord for mærkningsstedet.

2002: Den 13. og 18. marts aflæses 7S98 ved Vingåker i Södermannland i Sverige.

Blot to dage senere, den 20. marts, ses fuglen ved søen Ralången, øst for Jönköping. Det er omtrent 100 km syd for det foregående aflæsningssted.

2003: Den 30. marts aflæses 7S98 i nærheden af Katrineholm i Sverige, ikke så langt fra aflæsningsstederne fra 2002.

2004: Dette år aflæses vores fugl ved søen Tysslingen, lidt vest for Örebro i Sverige den 9. og 16. marts. Det er et par 100 km nord for aflæsningsstederne fra 2002 og 2003.

Alle de svenske aflæsninger stammer fra Mellem Sverige øst eller nord for Vättern. Men indtil videre er der ingen indikationer på, hvor 7S98 tilbringer vinteren.

Men meget tyder på, at vores svane har oparbejdet en tradition for at gøre ophold i Mellem Sverige i marts, og måske rykker han derefter stadig mod sit føde-land lidt længere hen på foråret?

2006: Så har vi aflæsningen ved Vejrumbro den 7. november 2006. Og i perioden 17. november til 24. december har jeg held til at se 7S98 i alt 8 gange ved Skjern Hovedgård, ca. 12 km øst for Vejrumbro. Her indgår han i en flok på op til 450 Sangsvaner, der dagligt fouragerer på en uhøstet kornmark. Det er som regel i sådanne Sangsvaneflokke let at afgøre de enkelte fugles familieforhold, idet par og familieflokke gerne holder sig tæt til hinanden. Men 7S98 ser i 2006-07 hverken ud til at have kone eller børn.

2007: I perioden 26. januar til 3. marts ser jeg 7S98 yderligere 8 gange i Nørreådalene ved Skjern, Årup og Tindbæk, altså indenfor et begrænset område på nogle få kvadratkilometer. Den 2. marts ses der dog igen en farvemærket Sangsvane lidt vest for Vejrumbro, fuglen kunne desværre ikke aflæses, men det kan måske

have været 7S98, der så småt var begyndt at røre på sig, inden turen endnu en gang gik mod egnene øst eller nord for Vättern?

Under alle omstændigheder bliver det i de kommende måneder spændende, om man skulle have held til igen at støde på 7S98...

Sangsvane blå 3S62

Denne Sangsvane aflæses i Sjørring Kær, lidt øst for Tjele Langsø den 9. december 2006. Og på oplysningerne om denne svane var der igen hurtig respons fra Pelle Andersen-Harild fra Ringmærkningsafdelingen.

Fuglen er mærket som stor unge så langt tilbage som den 4. september 1995. Ringmærkningsstedet i Finland hedder Harjalampi og det er en del af Oulanka National Park, som også omfatter det blandt fuglefolk så berømte Kuusamo-område i finsk Lapland. I december 2006 var 3S62 altså 11½ år gammel.

Efter mærkningen er der 6 aflæsninger af fuglen.

1996: Den 13. januar ved Sønder Onsild i Danmark. Det er næsten samme sted, jeg ser fuglen 11 år senere.

1999: Aflæses i Värmland i Sverige både om foråret (den 27. marts) og om efteråret (den 9. november).

2000: Aflæses den 13. februar i Ørsted Enge øst for Randers Fjord.

2001: Ses den 9. april ved Sandviken i Sverige, 100 km nord for Uppsala.

2006: Og så er der et spring på 5½ år inden den aktuelle aflæsning i Sjørring Kær den 9. december 2006.

Sangsvanerne gul 6R82 og gul 6R86

Disse to fugle ses i Sjørring Kær den 13. januar 2007. Lidt senere på dagen ser

jeg dem et par km længere mod nord, i engene ved Kærvej ved Onsild Stationsby. Fuglene holder sig hele tiden tæt ved hinanden, og det er tydeligt, at de udgør et par uden unger.

De er begge mærket den 8. februar 2003 i Emsland ved floden Weser i Tyskland, tæt ved grænsen til Holland.

Ud over de to aflæsninger fra den 13. februar 2007 er de begge aflæst ved Helberskov nord for Mariager Fjord den 28. november 2005. Desuden er 6R86 aflæst ved Sørå nord for Limfjorden den 9. marts 2004 (men 6R82 kan for den sags skyld have været i nærheden uden at blive aflæst).

Disse to Sangsvaner har altså påviseligt holdt sammen i mindst 4 år.

Sangsvane blå 2C41

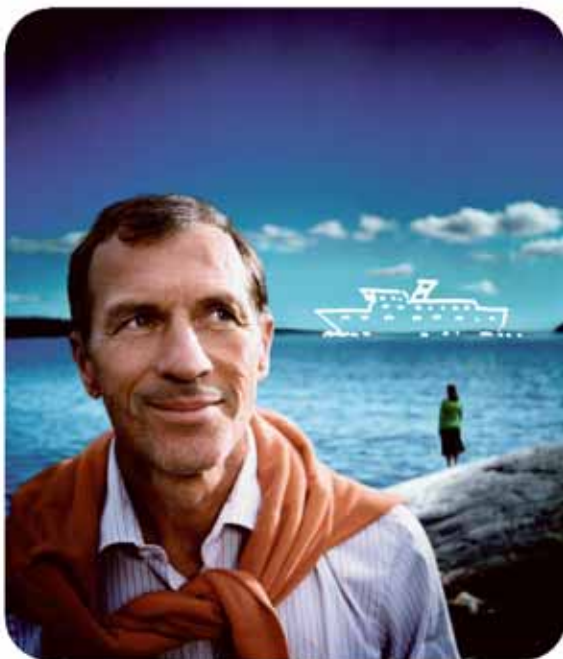
Denne fugl blev aflæst i Råby Kær ved Randers Fjord den 27. januar 2007. Den er mærket i Letland den 3. august 2005, og den er i øvrigt aflæst som ungfugl tre gange i Letland i perioden 20. september til 5. oktober 2005.

Pelle Andersen-Harild oplyser i øvrigt følgende om 2C41: "De fleste lettiske sangsvaner overvintrer i Polen og Østtyskland og din fugl er blot den tredje fra Danmark (og nummer to i denne vinter – den anden er set ved Tissø)".

Pibesvanerne gul 939A, 946A og 949A

Den 16. marts 2007 havde jeg held til at aflæse disse tre Pibesvaner i Skalsåengene syd for Onsild. Den pågældende dag taltes ikke mindre end 150 Pibesvaner i området. Det har vist sig, at Nørreådalene og Skalsåengene ved Onsild i vinterperioden er stabile lokaliteter for Pibesvane, 150 er dog usædvanligt mange for området.

Det var tydeligt, at de tre Pibesvaner udgjorde et par med en unge. Jeg forestillede mig, at de tre fugle udgjorde hele familien. Jeg skulle imidlertid blive klogere.

Kapitalpension eller ratepension?

Din personlig rådgiver kan give dig svaret.

Der findes flere forskellige måder at spare op til pension på, og det kan være svært at vælge. Sammen med din personlig rådgiver kan du finde frem til den løsning, som passer til netop dig.

For at få din personlige rådgiver skal du være med i vores Fordelsprogram. Kom ind i filialen eller læs mere på vores hjemmeside.

Gør det muligt

Viborg Afdeling
Sct. Mathias Gade 68
89 26 26 26
nordea.dk

Nordea

Solidt engagement

www.vestjyskbank.dk

Med mere end 130 års solide rødder i det jyske

I vestjyskBANK udvikler vi os med vores kunder. Vores mål er, at engageret, kompetent og nærværende service og rådgivning skal give vores kunder et bedre økonomisk råderum og flere muligheder i hverdagen. I vestjyskBANK ønsker vi at gøre en positiv forskel i de lokalsamfund, vi er en del af, og at være kendt for et solidt lokalt engagement.

 vestjyskBANK
Solidt engagement

vestjyskBANK · St. Sct. Peder Stræde 4 · Viborg · Tlf 96 63 26 00

NÆRVÆR · KOMPETENCE · DYNAMIK

Jeg sendte en e-mail om mine aflæsninger til den hollandske Pibesvaneekspert Wim Tijsen, og næsten øjeblikkeligt derefter modtog jeg et meget entusiastisk svar:

"Disse tre fugle udgør en del af en familie, og de blev ringmærket 3 km fra mit hjem i en fangst på 16 fugle tidligere i denne vinter. De voksne fugle 946A og 949A havde 5 unger! Tre af disse ungfugle blev fanget og ringmærket. Senere sluttede de to ikke-ringmærkede ungfugle sig igen til familien. De fandt altså

hinanden igen efter fangsten, og dette er et bevis på de stærke familiemæssige bånd, der hersker blandt Pibesvaner". Imidlertid må familien være gået delvis i opløsning under trækket nordpå, for der var med sikkerhed kun de nævnte tre Pibesvaner med farvering i Skalsåengene den 16. marts. Jeg kan dog på mine fotografier se to ikke-mærkede ungfugle ganske tæt på de tre fugle med ring, så hvem ved: måske er det de to unger, der undslap fangsten tæt ved Wim Tijsens hus??

Foto: Thorkil Brandt

De tre farvemærkede Pibesvaner i Onsild Enge.

Jeg håber, at jeg gennem disse strejflys af nogle Sang- og Pibesvaners livshistorier har inspireret andre til at gøre en indsats for at tyde koderne på de farvemærkede svaner, de måtte komme i nærheden af.

Thorkil Brandt

REFERATER

Turreferat fra turen til Agerø den 6. oktober 2007

Hvad, der fik 13 deltagere trods varslet morgen- og formiddagståge til at møde op denne morgenstund var vel håbet om, at tågen alligevel ville lette inden turens afslutning. Det gjorde den ikke, om end tågen op ad formiddagen blev lidt mindre tæt. Og vi kunne også se et par hundrede meter frem, og vandstanden i fjorden var lav efter en del østenvind i de foregående dage. Så det var dagen, hvor vi til fods skulle prøve at nå frem til Stenklipperne, som vi nok kendte retningen på, men ikke kunne se, da vi begyndte vor vandgang. Resultatet var

Alm. Ryle 70, Dværgryle 2, som var så venlige at gå tæt på os sammen med tre Alm. Ryler. Herved kunne vi rigtigt se størrelsesforskellen. Det ene art halv så stor som den anden.

Deltagerne dukker op i tågen, i det lave vand mellem Agerø og Stenklipperne

Strandskade 6, Strandhjejle 20, Lille Kobbersneppe 1, Islandsk Ryle 8, Pibeand 50, Kortnæbbet Gås 1 (denne fugl, der var uden synlige skader, var stærkt afkræftet og lod sig uden videre indfange, hvorpå vi fandt det rigtigst at aflive den), **Bjerglærke ca. 30, Snespurv 6, Engpiber 2, Skarv mindst 500**, måske det dobbelte, tågen gjorde det nær umuligt at tælle dem. Det meste blev set på Stenklipperne.

Ved middagstid sluttede turen. Deltagerne tog hjem, men turlederen blev. Tågen lettede, og viste, hvad den havde skjult.. Dette tillader jeg mig at nævne: **Stor Regnspove 99, Grågås 20, Lysbuget Knortegås 1, Pibeand 250, Gravand 10, Vandrefalk 1, Stær 50.**

Eyvind Lyngsie Jakobsen

Den Kortnæbbet Gås som var uden synlige skader, var stærkt afkræftet og lod sig uden videre indfange, hvorpå det blev vurderet at det var rigtigst at aflive den.

KOMMENDE TURE

AGGER TANGE

søndag den 6. januar 2008.

Mødested: P-pladsen ved kiosken lige ved færgelejet, kl. 9:00.

Turleder: Per W. Buchwald (8662 1638).

Agger Tange huser en lang række overvintrene fugle, f.eks. Stor Regnspove, Rødben, Bjergirisk og diverse ænder. Desuden kan der kan ofte ses Fjeldvåge og Blå Kærhøg og med lidt held både Sortgrå Ryle, Bjerglærke og Mosehornugle. Vi ser hvad der dukker op. Der er altid koldt på Agger Tange på denne årstid, så husk varmt tøj og kaffe.

ISBJERG V/HANSTEDRESERVATET

søndag den 10. februar 2008.

Mødested: P-pladsen ved nord-enden af Nors sø (Hinning), kl. 9:00.

Turleder: Jan S. Kristensen (9796 2456).

Denne dag kigger vi specielt efter rovfugle. Vi går fra parkeringspladsen til Isbjerg, som ligger i ca. 60 meters højde. Her har vi en fantastisk udsigt over Hanstedreservatet og vestenden af Nors sø. Vi bliver på bjerget én til to timer, alt efter vejret, og går så gennem lidt af Tved plantage retur til parkeringspladsen. Turen gennem skoven giver gerne en del småfugle, som Topmejse, Sortmejde, Grønsisken og Korsnæb. Alt i alt forventes turen at tage 2-3 timer. Husk varmt tøj og evt. et par kopper kaffe.

ØRNENS DAG

søndag den 24. februar 2008

Mødested: Informationscenteret på Bygholm dæmningen, kl. 10:00 - 14:00

Turleder: Endnu ikke fastlagt, men spørgsmål om turen kan rettes til Jan S. Kristensen (2047 5521)

På trods af sidste års *nitte*, byder Vejlerne normalt på denne årstid, på observationer af Havørn. **Så mød op** til denne landsdækkende begivenhed der hvert år samler i hundredevis af ørneinteresserede over hele landet.

Såfremt ørnen lader sig se fra centeret vil arrangementet alene blive afviklet her, men der kan også blive tale om at vi bevæger os ud til en eller flere af de andre tårne i området.

Husk varmt tøj, og evt. kaffe.

Billede fra ørnens dag 2007

Ture og møder -annonceres ud over her i HJEJLEN også på DOF-Nordvestjyllands hjemmeside: www.dof-nordvestjylland.dk.
Her kan du ligeledes læse over 35 turreferater fra de sidste 2-3 år.

Nedenstående **Stortur** som arrangeres af vore naboer DOF Vestjylland er også åben for medlemmer af DOF Nordvestjylland.

Der er begrænsede antal pladser og tilmelding er efter "først til mølle" Princippet.

Spanien maj 2008

For første gang arrangerer **DOF-VESTJYLLAND** en tur med fly til det meget eftertragtede sted: **Extremadura** i Spanien. Spaniens svar på det vilde vesten og afgjort et af Europas' bedste rovfugleområder. Turen foregår fra den **1.- 8. maj 2008**.

Vi flyver til Madrid og fortsætter i to lejede minibusser til nationalparken Monfragüe – et smukt varieret bjerg- og klippeterræn gennemskåret af brusende floder.

Vi vil besøge de omkringliggende steppeområder samt den meget store og øde Serena slette, der huser fine bestande af Stor- og Dværgtrappe, Sortbuget- og Spidshalet Sandhøne samt flere lærkearter. I Monfragüe vil vi kigge efter rovfugle, hvoraf Gåsegrippe, Munkegrippe, Ådselgrippe, Dværgørne, Slangeørne samt Spansk Kejserørn, Høgeørn og ikke mindst Blå Glente står på listen. Desuden bør Sort Stork og Stor Hornugle nævnes.

I småtingsafdelingen findes her Biæder, Ellekrage, Skadegøg, Blåskade, Sørgestenpikker, Blådressel, Klippeværling og adskillige sangere samt med lidt held Kaffersejler.

Udover Extremadura besøger vi *Coto National de Gredos* – et højt bjergmassiv med stenbukke. Her vil vi lede efter Citronsissen, Bjergløvsanger, Rødtoppet Fuglekonge, Korttået Træløber, Vandstær, Blåhals, Hortulan, Stendressel, Klippeværling, Spætmejse, og Kongeørn.

Turens pris bliver 9.000 kr. – indbefattet al transport, dobbeltværelse med morgenmad samt turrapport. Deltagerantallet er begrænset til 14. Tilmelding sker ved at indsætte depositum, kr. 1.500 på Reg.nr.9307 konto nr. 0000484962 eller check til Peder J. Pedersen, Stendyssevej 2, 7830 Vinderup, mrk. **Extremadura**.

*Kun få pladser tilbage
Ring og hør 97468481, Peder*

Af Gert Hjembæk

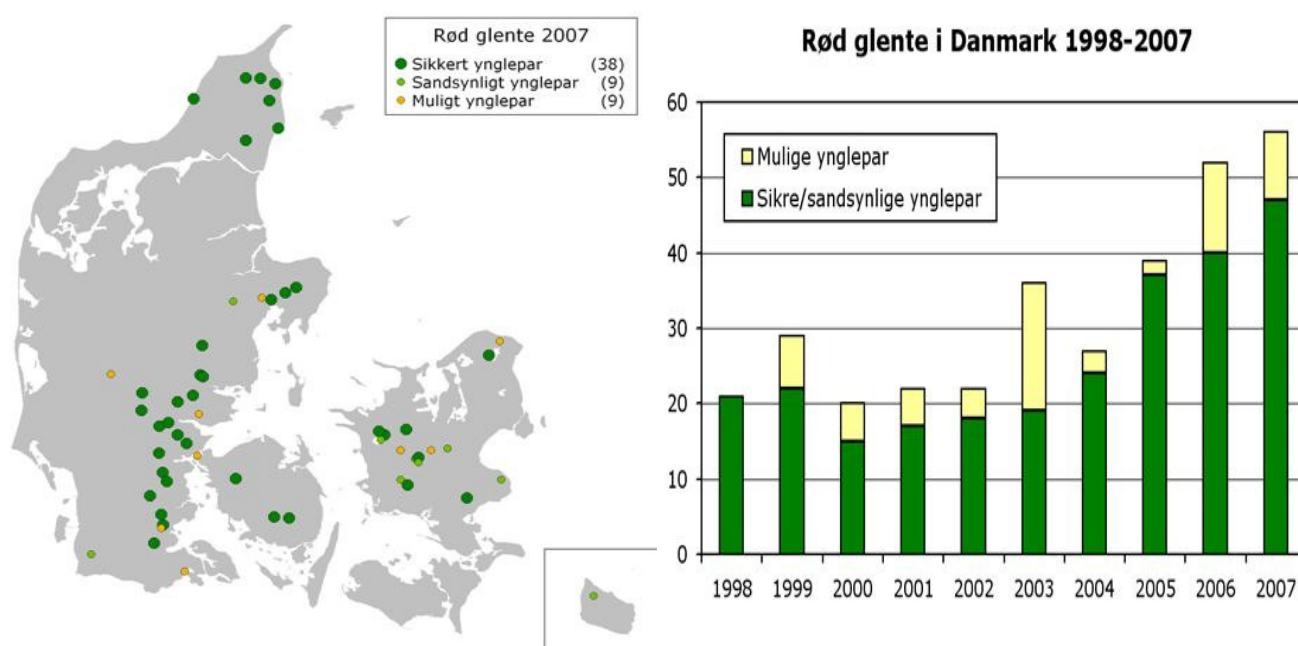
DATSY artskoordinator for Rød glente

Rød glente er i fremgang over hele landet – vi har brug for din hjælp til at finde yngleparrene

I 2007 er der i forbindelse med DATSY's overvågning af truede og sjældne ynglefugle opgjort hele 47-56 ynglepar af rød glente i Danmark. Bestanden stiger og hvert år opdages der nye ynglepar. I glente-arbejdsgruppen har vi derfor det positive problem, at det bliver stadig vanskeligere at holde styr på bestanden. DATSY's nye artskoordinator, Gert Hjembæk, efterlyser flere hjælpere, der indrapporterer observationer, og som i et koordineret samarbejde forsøger at lokalisere yngleparrene.

I forbindelse med registrering af rød glente er der opbygget velfungerende grupper af aktive feltornitologer på Sjælland og i dele af Jylland, der fra medio marts til medio august forsøger at lokalisere og følge alle ynglepar af rød glente.

Denne registreringsform vil vi gerne udbygge og udbrede til resten af landet. Hvis du har lyst til at deltage, kan du kontakte undertegnede, som kan sætte dig i kontakt med en allerede eksisterende gruppe eller hjælpe dig i gang med at starte din egen.

Sådan gør vi:

Registreringsåret er i hovedtræk opdelt på følgende måde:

- 1) Ultimo marts til medio maj: Besøg i gamle yngleområder. Jævnlig gennemgang af DOF basen for at se, om der tegner sig et lovende observationsmønster i nye områder. Eftersøgning af reder i nye områder.
- 2) Medio maj til medio juli: Fortsat eftersøgning af yngleområder, optælling af unger i kendte reder. På dette tidspunkt bliver der ofte rapporteret nye observationer, der til tider afslører nye yngleområder.
- 3) Juli til primo august: Registrering af ungeflokke (forældrefugle sammen med unger). Allerede nu kan den første status over årets bestand laves. Planlægning af næste års eftersøgning.
- 4) Medio september foreligger årets resultat.

Læs mere i monitoringsvejledningen for rød glente

<http://www.dofbasen.dk/DATSY/datsyvejledning.php?art=02390>

Gert Hjembæk

DATSY-artskoordinator for rød glente

Aamosevej 39a

4450 Jyderup

Tlf.: 2073 5170

E-mail: gert.hjembæk@mail.dk

DATSY-hjemmesiden om rød glente:

<http://www.dofbasen.dk/DATSY/datsyart.php?art=02390>

Læs mere om DATSY-projektet: <http://www.dof.dk/datsy>

Generelt om rød glente: <http://www.dofbasen.dk/ART/art.php?art=02390>

TAK !!

Tak til for indbetalte bidrag til Hjejlen og lokalafdelingen i 2007 . Der er indkommet ca 5.100 kr. Herud over har de fleste abonnenter fornyet deres abonnement. Det luner i en tid, hvor redaktionen imødeser ny udgifter til udsendelse af Hjejlen. Bidragsydere og abonnenter er stærkt medvirkende til, at lokalafdelingen trods øgede udgifter kan udgive Hjejlen. Har flere lyst til at yde et bidrag inden årets udgang, kan det ske ved benyttelse af indbetalingskortet i Hjejlen 2007 nr. 1 eller ved at benytte Netbank, hvor det elektroniske indbetalingskort ser sådan ud +73< +86190184.

Husk at udfylde rubrikken "indbetaler" med dit navn og adresse.

Bliv punkttæller!

Kan du lide at se på fugle i mark, eng og skov?
Kan du afsætte nogle ganske få timer 1-2 gange om året?
Har du lyst til at gå på opdagelse på din hjemegn eller ved dit sommerhus?
Vil du gerne bidrage til et af Danmarks vigtigste naturovervågningsprogrammer?

Kan du svare ja til disse spørgsmål, er det måske *noget for dig at blive punkttæller*. Hvert år deltager flere hundrede frivillige i DOF's punkttællinger. De er kernen i det snart tredive år gamle naturovervågningsprogram.

Punkttællingsprogrammet er en af de DOF-aktiviteter, der har vundet størst anvendelse i den nationale naturforvaltning – ganske enkelt fordi det er en meget effektiv måde at overvåge bestandene af vores mest udbredte fuglearter. Det er i kraft af punkttællingerne, at man har kunnet påvise de markante nedgange i agerlandets og engenenes fugleliv. Det er også punkttællingerne, der kan fortælle om de smukke Stillelitsers store fremgang og om Bomlærkerne, der er ved at komme sig igen ovenpå mange års nedtur.

Programmet er imidlertid *helt afhængigt* af et stort antal frivilliges optællinger over hele landet, så der er derfor også brug for *din* hjælp! Du behøver ikke at være en ørn til at se på fugle for at kunne deltage, blot du kan kende de almindelige arter.

Princippet er enkelt: Du laver en rute med 10-20 stop. På hvert stop tæller du fugle i præcis fem minutter. Ved at gentage proceduren hvert år, og med flere tusind punkter over hele landet, kan der beregnes indeks for bestandene og deres udvikling dermed følges.

Det er højaktuelt med vinterfugletællingerne, der udføres i perioden 15. december til 15. januar. Du skal kun udføre en tælling én gang i perioden. Men har du lyst, må du også meget gerne gennemføre ruten i yngleperioden (1. maj til 15. juni).

Har du lyst til at blive punkttæller eller vil du vide mere, så kontakt undertegnede eller Fuglenes Hus (tlf 33 31 44 04, e-mail dof@dof.dk).

Ole Lilleør, punkttællingskoordinator i DOF Nordvestjylland

Baldersvej 19
8800 Viborg
tlf 86 62 80 32
lilleor@gmail.com

Konservatoren i Aalestrup

- Trofæmontering
- Udstopning af fugle og pattedyr
- Restaurering af præparater
- Udlejning og salg
- Garvning af skind

JANE OG VAGN REITZ

- aut. zoologisk konservator fa.

Nørrehedevej 33 • 9620 Aalestrup • Telefon og fax 98 64 18 91

BYGHOLM CAMPING

Ved Fuglereservatet Vejlerne

Midt i naturen mellem hav og fjord
Veludstyrede hytter og værelser

Hestevognskørsel og Ridelejr

Swimmingpool • Restaurant

Festlokaler til 120 personer

ÅBEN HELE ÅRET

BYGHOLMVEJ 27, ØSLØS, 7742 VESLØS • TLF. 97993139

Email: bygholm@1031.inord.dk • FAX 97993802

DOF på nettet

Der sker hele tiden nyt på DOFs hjemmesider, følg med!

www.dofviborgamt.dk

www.dof.dk

www.dofbasen.dk

www.dofcall.dk

www.netfugl.dk

www.naturbutikkenen.dk

www.doftravel.dk

www.fuglevaernsfonden.dk

www.dofungdom.dk

HUSK

-at DOF-medlemmer bosiddende uden for lokalafdelingens område kan bestille et abonnement på HJEJLEN.

Dette kan ske ved at ringe til Eyvind Lyngsie Jakobsen på 8667 1646 eller ved at sende en email til ham på adressen e.lyngsie.jakobsen@jydepost.dk.

Hvis du vil forny dit abonnement, eller hvis du vil give lokalafdelingen et konstant bidrag som støtte til udgivelsen af bladet, kan det indbetalingskort, som var indhæftet i HJEJLEN 2007/1, anvendes. Abonnementsprisen er 70 kr. for en årgang bestående af tre eller fire udgivelser.

Du kan også benytte NetBank. I så fald ser den sidste linie i det elektroniske indbetalingskort således ud:

+73< + 86190184

Og husk at udfylde rubrikken "indbetaler" med dit navn og adresse!

DOF-Nordvestjylland kontaktpersoner i kommunale grønne råd og i forbindelse med natur- og miljørådgivning:

- Thisted Kommune: Medlem af Det grønne Råd + kontaktperson:**
Jan S. Kristensen, Gyvelvænget 161, 7730 Hanstholm
9796 2456 / 20475521 e-mail: ozliil@tdcadsl.dk
- Morsø Kommune: Medlem af Det grønne Råd + kontaktperson:**
Jens Jørgen Pedersen, Violvej 3, 7900 Nykøbing M
9772 0420 e-mail: vilspeder@webspeed.dk
- Skive Kommune: Medlem af Det grønne Råd + kontaktperson:**
Henriette T. Madsen, Savværksvej 14, 7870 Roslev
9759 7848 / 2460 5089 e-mail: henriemad@hotmail.com
- Viborg Kommune: Medlem af Det grønne Råd:**
Per W. Buchwald, Nørresøvej 18, 8800 Viborg
8667 1638 / 2360 6156 e-mail: tromwald@post.tele.dk
- Kontaktperson:**
Thorkil Brandt, Tindbæk Byvej 30, 8900 Randers
8750 8040 e-mail: thorkilbrandt@mail.dk

Flytninger/adresseændringer:

Det er vigtigt, at du meddeler ændringer i dine adresseforhold, hvis du flytter. Benyt postvæsenet portofrie flyttepostkort og skriv til:

HJEJLEN v/Eyvind Lyngsie Jakobsen

Østervænget 27

8800 Viborg,

eller ring **8667 1646**

eller send en e-mail: e.lyngsie.jakobsen@jydepost.dk

Stof til HJEJLEN:

- Tekster sendes til redaktøren eller layouteren (adresser i kolofonen på side 2).
- Tekster modtages helst i elektronisk format. Bemærk: tekstdokumenter bedes *ikke* formateret i tekstbehandlingsprogram (f.eks. Word), men sendes i ren tekstformat .txt (gemt i f.eks. Notepad-programmet).
- Illustrationer og billeder sendes til layouteren, og disse modtages i både analog (papir, negativer og positiver) samt elektronisk/digitalt format.
- **Deadline:** for Hjejlens 2008/1 er **24. februar 2008**

Bladet udsendes normalt 4 gange om året.

ISSN 0903-9694

Returneres ved varig adresseændring

Afsender: HJEJLEN v/Eyvind Lyngsie Jakobsen

Østervænget 27

8800 Viborg

